

2. CILJEVI PROSTORNOG RAZVOJA I UREĐENJA 3

2.1. CILJEVI PROSTORNOG RAZVOJA ŽUPANIJSKOG ZNAČAJA	3
2.1.1. Razvoj naselja posebnih funkcija i infrastrukturnih sustava.....	3
2.1.1.1. Razvoj naselja posebnih funkcija	3
2.1.1.2. Razvoj infrastrukturnih sustava	4
a) Promet	4
Cestovni promet.....	4
Željeznički promet	4
Poštanski promet i telekomunikacije.....	4
b) Vodno gospodarstvo	4
c) Energetski sustav	5
Elektroenergetika	5
Plinoopskrba	5
d) Obrada, skladištenje i odlaganje otpada	5
2.1.2. Racionalno korištenje prirodnih izvora.....	6
2.1.3. Očuvanje ekološke stabilnosti i vrijednih dijelova okoliša.....	7
2.2. CILJEVI PROSTORNOG RAZVOJA OPĆINSKOG ZNAČAJA	8
2.2.1. Demografski razvoj	8
2.2.2. Odabir prostorno razvojne strukture	9
2.2.3. Razvoj naselja, društvene, prometne i komunalne infrastrukture	10
2.2.3.1. Naselja.....	10
2.2.3.2. Društvena infrastruktura	12
2.2.3.3. Prometna infrastruktura	12
a) Cestovni promet.....	12
b) Željeznički promet	13
c) Poštanski promet i telekomunikacije	13
2.2.3.4. Energetska infrastruktura	13
a) Elektroenergetika	13
b) Plinoopskrba	13
2.2.3.5. Vodno gospodarstvo.....	13
2.2.3.6. Gospodarenje s otpadom	14
2.2.4. Zaštita krajobraznih i prirodnih vrijednosti i kulturno-povijesnih cjelina.....	14
2.3. CILJEVI PROSTORNOG UREĐENJA NASELJA NA PODRUČJU OPĆINE JAKŠIĆ ... 16	16
2.3.1. Racionalno korištenje i zaštita prostora	16
2.3.2. Utvrđivanje građevinskih područja naselja	17
2.3.3. Unapređenje uređenja naselja i komunalne infrastrukture.....	18

2. Ciljevi prostornog razvoja i uređenja

2.1. CILJEVI PROSTORNOG RAZVOJA ŽUPANIJSKOG ZNAČAJA

2.1.1. Razvoj naselja posebnih funkcija i infrastrukturnih sustava

2.1.1.1. Razvoj naselja posebnih funkcija

Osnovni ciljevi za razvoj Općine, naselja Jakšića kao središnjeg naselja Općine te preostalih naselja na području Općine utvrđuju se temeljem Prostornog plana Požeško-slavonske županije (u daljnjem tekstu PPP-SŽ), a sukladno zamislima iskazanim u Programu prostornog uređenja Republike Hrvatske, kao što slijedi:

- poticati razvoj središnjih naselja s funkcijama prema stupnju centraliteta,
- unaprijediti uvjete života kvalitetnom unutarnjom organizacijom naselja, osobito s gledišta razmještaja funkcija i pokrivenosti prostora potrebnom infrastrukturom,
- usmjeriti prostorno-razvojne prioritete prvenstveno na poboljšanje učinkovitosti u okvirima već izgrađenog i korištenog prostora, te na stvaranje uvjeta za nove programe radi pokretanja gospodarskih aktivnosti i poboljšanja kvalitete života na svim, osobito depopulacijskim područjima.

Prioriteti se posebno odnose na:

- iskorištanje raspoloživih i nedovoljno učinkovitih potencijala prvenstveno na lokacijama i kapacitetima koji mogu bez većih ulaganja dati brze, kvalitetne i više značne učinke (postojeće radne zone, središnja naselja, turistički kompleksi i drugo);
- usmjeravanje procesa urbanizacije i na lokalna središta u ruralnim krajevima;
- očuvanje naseljenosti poduzimanjem mjera kojima bi se ostvarili potrebni uvjeti za razvoj odgovarajućih funkcija i u manjim naseljima vodeći računa o njihovom velikom značenju u obrani i samozaštiti s naglaskom na poboljšanje standarda i kvalitetu života uz očuvanje izvornih obilježja te provođenje mjera revitalizacije.

Preobrazba važnijih središnjih naselja predviđa se:

- za područna i lokalna središta (općinska i ostala razvojna središta), osposobljavanjem da budu organizatori promjena na većim lokalnim područjima, uz programe reurbanizacije, revitalizacije i infrastrukturne rekonstrukcije;
- za ostala manja naselja (sela) predviđa se dugoročna ciljana i usmjeravana revitalizacija;

2.1.1.2. Razvoj infrastrukturnih sustava

a) Promet

Na području prometnog sustava ciljevi prostornog razvoja i uređenja na županijskoj/državnoj razini su sljedeći:

Cestovni promet

- izgradnja planirane dionice brze ceste: Pleternica – Požega – Brestovac (srednjo-slavonski cestovni smjer "Vallis aurea") koja jednim malim dijelom prelazi preko područja općine Jakšić (usvojena Studija o utjecaju na okoliš) kao i izgradnja čvorista iste sa postojećim prometnim pravcima (Ž4116 i D 51);
- rekonstrukcija i korekcija dijela trase (kod naselja Eminovci, na ulazu u naselje Jakšić, između naselja Rajsavac i Cerovac), zatim održavanje i uređenje postojeće državne ceste (D51 Gradište (D53) – Požega – Rešetari – D4), uz moguće određene promjene u funkcionalnom smislu (promjena kategorije) i prostornom smislu (promjena trase);
- uređenje mreže županijskih cesta uz modernizaciju kolnika te korekciju prometno-tehničkih elemenata s namjerom poboljšanja sigurnosti prometa, uz moguće određene promjene u funkcionalnom smislu (promjena kategorije) i prostornom smislu (promjena trase):
 - Ž4116 Kamenolom Vetovo – Vetovo – Jakšić – D38

Željeznički promet

- rekonstrukcija i sanacija tehničkih elemenata lokalne (jednokolosječne i neelektrificirane) željezničke pruge II 208 Pleternica (II 207) – Velika, kao i popratnih građevinskih objekata, a u skladu s planiranim programima razvoja Hrvatskih željeznica;

Poštanski promet i telekomunikacije

- daljnja modernizacija postojeće TK opreme i uređaja, odnosno praćenje rasta standarda telekomunikacijskih tehnologija i usluga;
- izgradnja baznih postaja pokretnih komunikacija uz mogućnost poboljšanja pokrivanja, povećanja kapaciteta mreža i uvođenja novih usluga i tehnologija (UMTS i sustavi sljedećih generacija), postavljajući antene na postojeće antenske stupove ili na krovne prihvate na postojećim objektima, a u svrhu očuvanja prirode i okoliša;
- dograditi sustav mobilne telefonije (GSM) na način da se kvalitetna veza može ostvariti na području Općine.

b) Vodno gospodarstvo

Ciljevi prostornog razvoja na području vodnog gospodarstva na županijskoj / državnoj razini su:

- ravnomjerno proširiti vodoopskrbnu mrežu na sva naselja općine Jakšić kako bi se svim stanovnicima osigurala kvalitetna opskrba vodom kontrolirane kakvoće i u potrebnim količinama iz čega proizlazi i glavni cilj dugoročnog programa vodoopskrbe: osiguranje dovoljnih količina kvalitetne vode za stanovništvo i gospodarstvo;
- utvrditi vodozaštitna područja;
- sanirati i rekonstruirati sadašnji vodoopskrbni sustav da bi se gubici iz mreže sveli na minimum;
- zaštiti sadašnje i potencijalne izvorište voda odnosno rezerve podzemnih voda, kao i prostora gdje su utvrđene i dokazane količine vode kvalitete potrebne za vodoopskrbu;

- poticati spajanje vodoopskrbnih sustava susjednih županija, radi sigurnosti u opskrbi i dovođenja mogućih nedostajućih količina vode;
- organizirati i graditi kvalitetan sustav odvodnje sanitarnih, otpadnih i oborinskih voda u svim naseljima, čije rješavanje realno kasni u odnosu na vodoopskrbu;
- izraditi odgovarajuće uređaje za konačno pročišćavanje otpadnih voda kako bi se što više zaštitali prirodni resursi, a ponajviše vodotoci od daljeg zagađivanja;
- sanirati i ukloniti onečišćenja i zagađenja postojećih i planiranih izvorišta;
- izgraditi objekte, ovisno o vrijednosti zaobalja koje se brani (zaštitne nasipe, odvodnu kanalsku mrežu i retencije na ugroženim područjima), čijom će se izvedbom znatno povećati stupanj kontrole vodotoka u smislu zaštite od štetnog djelovanja voda (poplava ...);
- provoditi radove na regulacijama vodotoka na način da se sprječe neprirodne regulacije i nestanak tipičnih i doživljajno bogatih fluvijalnih lokaliteta;

c) Energetski sustav

Elektroenergetika

Ciljevi razvoja elektroenergetske mreže županijskog/državnog značaja na području općine Jakšić su:

- osiguranje koridora i izgradnja dalekovoda DV 2x110 kV Požega 2 (II) – Tvornica cementa Našice;
- zahvate na postojećim energetskim prijenosnim postrojenjima kao i izgradnju novih, treba voditi na način da se maksimalno zadrže postojeće građevine i sustavi u već izgrađenim koridorima i iste izvoditi po najvišim tehnološkim, ekonomskim i ekološkim uvjetima.

Plinoopskrba

Ciljevi razvoja plinoopskrbnog sustava županijskog/državnog značaja obuhvaćaju:

- osiguranje koridora i izgradnja regionalnog/magistralnog plinovoda Nova Kapela - Požega DN 300/50;
- održavanje i po potrebi rekonstrukcija postojećeg magistralnog plinovoda Čaglin – Požega DN 150/50;
- održavanje i po potrebi rekonstrukcija postojećih mjesnih (lokalnih) plinovoda
- povećanje potrošnje i poboljšanje opskrbe plinom kao ekonomski i ekološki prihvatljivog energenta u odnosu na druge energente – nastojati ga pretvoriti u glavni emergent široke potrošnje, uz praćenje pouzdanosti i sigurnosti postojećih instalacija.

d) Obrada, skladištenje i odlaganje otpada

Osnovni ciljevi prostornog razvoja vezanog za otpad su:

- voditi računa o nastanku i adekvatnom zbrinjavanju otpada, kao i o sanaciji i ukidanju postojećih neuređenih odlagališta koja nezadovoljavaju ekomske i ekološke kriterije;
- odrediti i osigurati lokacije reciklažnih dvorišta kao i provođenje mjera za odvojeno prikupljanje komunalnog otpada, a sukladno planu gospodarenja otpadom.

2.1.2. Racionalno korištenje prirodnih izvora

Sukladno strateškim ciljevima Države koji se odnose na zaštitu prirodnih resursa na području Požeško-slavonske županije mogu se izdvojiti sljedeće odrednice ponašanja i korištenja prirodnih sustava:

- racionalno korištenje prostora za izgradnju očuvanjem fizičke i funkcionalne cjelovitosti te kvalitete poljoprivrednog i šumskog zemljišta u skladu s trenutnim i u bližoj budućnosti sagledivim mogućnostima;
- zaštita prostora kroz zaštitu njegovih vrijednosti, vrijednih prirodnih i stvorenih resursa te kroz očuvanje biološke raznolikosti, a naročito kroz zaštitu prirodnih resursa koji su već danas u deficitu;
- valorizacija nasljeđa, kako kulturnog, tako i prirodnog bogatstva, što je važno za identitet prostora u kojem se nalaze, a moglo bi biti u funkciji svekolikog gospodarskog napretka prostora.

Iz toga slijedi da se na području općine Jakšić, obzirom na njegove vrijedne potencijale (kvalitetno plodno tlo i šumske površine, brojne vodne površine kao i potencijalna nalazišta mineralnih sirovina), koje treba razvijati pazeći na kriterije zaštite okoliša i prirodnih resursa, mogu izdvojiti sljedeći cijevi:

- osiguranje kvalitete nadzemnih i podzemnih voda mjerama zaštite od onečišćenja, s naglaskom na zaštiti i očuvanju rezervi pitke vode;
- očuvanje i zaštita šuma, za što je neophodno:
 - gospodariti šumama na osnovu održavanja biološke raznolikosti, kroz osiguranje potrajanosti ekosustava, te poboljšanje općekorisnih funkcija šume vodeći pri tome računa o višestrukim funkcijama šume (gospodarsku, socijalnu, ekološku, zaštitnu, estetsku i rekreacijsku funkciju u turističkim područjima);
 - prenamjenu dijelova šumske površine u poljoprivredne, provoditi tek na temelju detaljne pedološke, fitocenološke, geološke i druge posebne studije (prvenstveno se to odnosi na rubne dijelove, gdje se javljaju šumske i poljoprivredne površine);
 - vršiti pošumljavanje i obnovu svake uništene poljoprivredne površine prvenstveno autohtonim vrstama, a strane vrste unositi vrlo obazrivo i na strogo određenom području;
 - kontinuirano pratiti stanje šume;
 - poticati razvoj urbanog šumarstva, radi ozelenjavanja rubnih dijelova naselja, te radi održavanja šuma u reprezentativnim krajolicima, rekreacijskim i turističkim područjima, te područjima gdje se nalaze šumski izvori;
- zaštita kao i očuvanje i korištenje poljoprivrednog zemljišta za potrebe osnovne namjene-poljoprivrede, kroz usklađenost interesa svih korisnika toga resursa, i to naročito:
 - sprječavanjem (ograničavanjem) pretvaranja kvalitetnog poljoprivrednog tla u građevinsko zemljište i druge nepoljoprivredne svrhe;
 - racionalnim gospodarenjem kvalitetnim poljoprivrednim tlom, te privođenjem neobrađenog plodnog zemljišta namjeni kao i usmjeravanjem za proizvodnju zdrave hrane;
 - povećanjem kontrole uporabe agrotehničkih sredstava,
 - poticanjem i usmjeravanjem programa koji podržavaju "održivo" korištenje tla;
 - usmjeravanjem i poticanjem proizvodnje zdrave hrane, te uključivanjem tradicijskih i autohtonih načina korištenja tla;
- očuvanje i zaštita krajobraza ograničavajući sve aktivnosti koje bi pridonijele njegovoj devastaciji: onemogućiti neplansko, nekontrolirano i neracionalno korištenje prostora, te smanjiti njegovu devastaciju (nekontrolirana izgradnja, izgradnja koja svojim izraženim geometrijskim oblikom značajnije utječe na devastaciju);

- zaštita i očuvanje prirodne strukture i vrijednosti prostora uz vodene površine;
- ispitati količinu zaliha te rentabilnost i ekonomičnost eksplotacije postojećih prirodnih izvora, osobito ograničenih nalazišta nekih sirovina, uz neizostavnu sanaciju napuštenih lokacija.

2.1.3. Očuvanje ekološke stabilnosti i vrijednih dijelova okoliša

Osnovni principi na kojima se temelje rješenja za ostvarivanje osnovnih ciljeva zaštite okoliša općine Jakšić, a time i Županije su:

- održivi razvoj kako prirodnih tako i stvorenih resursa tako da nedođe do nepovratnog uništavanja prostora;
- zaštita prostora i okoliša;
- mogućnost prostora da primi određene namjene bez posljedica, koje bi trebale poboljšavati prirodno-ekološko stanje prostora Općine;

U zaštiti okoliša treba posebnu pozornost usmjeriti na zaštitu tla, šuma, vode, zraka i ambijentalnih cjelina.

Osobito vrijednim prostorima Općine, time i važnim faktorima planiranja prostornih rješenja smatraju se:

- prirodna baština, kako ona već zaštićena, tako i ona čiju zaštitu predlaže ovaj prostorni plan uređenja Općine;
- spomenici graditeljske baštine, koje revalorizira ovaj prostorni plan uređenja i predlaže ih za određenu razinu zaštite;
- kultivirani i prirodni krajolik.

Krajolik je odraz nas, naše kulture i prošlosti odnosno svih naših dobrih i loših postupaka u prostoru te je time i veća planerska obveza njegove zaštite. No, obzirom da je krajolik rezultat svekolikih aktivnosti u prostoru njegova zaštita se ne sastoji samo u identifikaciji i zaštiti određenih prostora u određenim kategorijama zaštite, već i u konkretnoj izradi planova, a iznad svega kontroli njihove provedbe.

Glavni ciljevi zaštite okoliša, sukladno Strategiji prostornog uređenja Republike Hrvatske i PPŽ-u, su:

- učinkovito očuvanje prostora i postizanje više i ujednačenije razine kakvoće života;
- postupno i kontrolirano ublažavanje sukoba različitih interesa, vodeći pri tome računa o vrijednosnim prioritetima;
- razvijanje svijesti o potrebi racionalnog gospodarenja prostorom kako bi se trajno optimirali učinci njegovog korištenja;
- voditi brigu o prirodnim ili kultiviranim/ruralnim krajolicima i ekološkim sustavima, kako bi se sačuvala priroda i karakteristični krajolici, odnosno zaštititi sveukupnu biološku i krajobraznu raznolikost te očuvati i racionalno koristiti prirodna dobra;
- spriječiti degradiranja i uništavanja osobito zaštićenih dijelova prirode, prirodnih bogatstva i resursa, šuma od sječe, poljoprivrednih površina od poplava ili zapuštanja, zaštita tla od erozije i klizišta, spriječiti zagađenja podzemnih voda i devastacija područja za iskorištavanje mineralnih sirovina, a tamo gdje su narušene prirodne i estetske vrijednosti sanirati odgovarajućim mjerama osmišljenim na temelju preporuka iz krajobraznih osnova pojedinih županija (pažljivi i vrijednostima krajolika ograničeni agromelioracijski zahvati, usmjeravanje korisnika trasa infrastrukturnih sustava u zajedničke koridore, sprječavanje bespravne izgradnje i nekontroliranog odlaganja otpada, sanacija površinskih rudokopa biološkom rekultivacijom usporedno s iskorištavanjem i drugo);

- usuglašavanje novih aktivnosti u prostoru s naprednim europskim i svjetskim ekološkim kriterijima uz saniranje postojećeg stanja tamo gdje je potrebno;
- sveobuhvatno i trajno uključivanje troškova zaštite okoliša u troškove proizvodnje.

Dakle, zaključno, treba podizati razinu svijesti o vrednovanju prirodnog prostora kao izuzetno vrijednom bogatstvu, ali i ograničenom resursu, zatim provjeriti koncept dalnjega krajobraznog, rurističkog i arhitektonskog oblikovanja, ponovo otkriti i primjereni vrednovati zanemarenu graditeljsku baštinu i u najvećoj mogućoj mjeri poštivati povijesnost prostora, lokalne osobitosti, mjerilo, tradiciju i vrijedna iskustva u korištenju, organizaciji i oblikovanju prostora.

2.2. CILJEVI PROSTORNOG RAZVOJA OPĆINSKOG ZNAČAJA

Ciljevi prostornog razvoja i uređenja općinskog značaja za područje općine Jakšić moraju biti utemeljeni na Strategiji i Programu prostornog uređenja RH kao i PPP-SŽ, a mogu se smatrati težnjom za postizanjem višeg (objektivno mogućeg) stupnja razvijenosti kroz ostvarivanje održivog razvijenja poradi bolje kvalitete života stanovništva na svim područjima Općine, ali i šire.

2.2.1. Demografski razvoj

Iz kretanja stanovništva općine Jakšić po naseljima po posljednjim službenim popisima (Popis 1991./2001.g.). evidentan je u prosjeku lagani porast broja stanovnika, i to za 7,88 % u odnosu na Popis stanovništva iz 1991. godine. Naravno, demografski razvoj ovisi o mnogim čimbenicima, od kojih je uz dobnu strukturu i kretanje stanovništva, te njihov prostorni raspored presudan i gospodarski čimbenik, koji opet ovisi o općem stanju gospodarstva Države. Budući demografski razvoj teško je predvidiva kategorija, koja, kako je rečeno, ovisi o mnogim parametrima, čije se kretanje u budućnosti i samo po sebi teško može prognozirati (da će budućnost biti ili neće biti slična prošlosti, da će biti ili neće značajnih vanjskih migracija i sl.)

U svakom slučaju gospodarski razvoj Općine i radna mjesta, kao važni čimbenici razvoja nekog kraja trebali bi u budućnosti utjecati na oživljavanje demografskog razvoja. Bez ovog preduvjeta teško se može računati s aktivnjom demografskom situacijom u okviru samog Općine.

Osim što je potrebno osigurati stabilan trend rasta populacije, potrebno je poboljšati sastav populacije osobito u smislu poboljšanja starosne strukture i stručne kvalifikacije.

Dakle, neophodno je:

- ublažavati i popravljati neke negativne demografske tendencije u razmještaju, kretanju broja stanovnika, prirodnom kretanju, migracijama te strukturnih i ostalih obilježja stanovništva kako na cijelom području Općine tako i na pojedinim njegovim dijelovima i u samostalnim naseljima odnosno nastojati revitalizirati najugroženija područja;
- smanjiti interes stanovništva, osobito mlađeg i zrelijeg stanovništva, za odlazak na rad ili trajno iseljavanje, te poticati povratak lokalnog stanovništva;
- kao i u drugim hrvatskim krajevima, sprovesti korjenitu preobrazbu drušva, izvršiti kvalitetne strukturne promjene, kako bi se i ovaj kraj mogao kvalitetno integrirati u šire sustave.

Na osnovu dostupnih podataka (prirodni prirast stanovništva i migracije) izrađena je projekcija broja stanovništva za 2015. godine, a dana u sljedećoj tablici:

Tablica 1.

Projekcija broja stanovnika za 2015. godinu				
R.b.	Naselje	Broj stanovnika 2001.g.	Broj stanovnika 2015.g.	pad/rast % (2001.)
1	Bertelovci	159	161	1,26
2	Cerovac	257	258	0,39
3	Eminovci	714	836	17,09
4	Granje	108	113	4,63
5	Jakšić	2.003	2.305	15,08
6	Radnovac	220	221	0,46
7	Rajsavac	378	377	-0,27
8	Svetinja	68	51	-25
9	Tekić	253	298	17,79
10	Treštanovci	277	242	-12,64
UKUPNO		4.437	4.862	9,58

Izvor podataka: Državni zavod za statistiku i Zavod za prostorno uređenje Požeško-slavonske županije

Napomena: *Podatak temeljen samo na prirodnom prirastu stanovništva i saldu migracija

Potreбно је напоменути да наведена пројекција броја становништва за 2015. годину, по насељима опћине Јакшић је базирана, дакле, само на природном пристру становништва и салду миграција, те обзиром на недостатан број података за квалитетнији израчун пројекције, могућност одступања и погрешке је већа на нивоу насеља него града или жупаније, поготово када се ради о малим насељима с малим бројем становника. Но, уопште гледано, према примјеном израчуна пројекције, за очекивати је пораст броја становника у већини насеља опћине Јакшић, што у просјеку износи 9,58% више становника у односу на последњи попис становништва из 2001. године. Демографску стагнацију, односно пад, броја становника за очекивати је у насељима: Светинја (-25%), Трештановци (-12,64%), те нешто мало у Рајсавцу (0,27%), док је највећи раст видљив у насељима: Текић (17,79%), Еминовци (17,09%) и Јакшић (15,08%).

2.2.2. Odabir prostorno razvojne strukture

Просторна структура опћина Јакшић одређује се намјеном и начином кориштења простора, првенствено његових природних потencijala, те развојем насеља и инфраструктурних система.

Основни циљ у формирању просторне структуре Опћине је рационално користити природне потенцијале и развијати створене структуре на начин одрживог развоја, односно развоја усклађеног с могућностима, ограничењима и обvezama заштите простора.

У планирању просторне структуре Опћине полази се од следећих опредељења:

- очување osobito vrijednog obradivog poljoprivrednog tla ограничавањем ширења грађевинских подручја и групирање инфраструктуре у јединствене коридore;
- задржавање шумских површина;
- очување постојећих водних површина;
- срховито и рестриктивно одређивање грађевинских подручја насеља, што ће у већем дијелу, ipak, зависити о већ изgrađenim просторима, а у духу локалне традицијске изградњености;
- смањивање превеликих грађевинских подручја и ограничавање дисперзне изградње изван грађевинских подручја;
- изградња осталих грађевинских подручја (грађевинска подручја гospодарских zona) на начин да се спријечи просторна и континuirana изградња простора;

- čuvanje elemenata prirodne baštine kao strukturnih elemenata prostora, koji će pokušati osigurati, uz zaštitu preostalih elemenata kulturno-prostornih tradicijskih struktura, prepoznatljivost i regionalnu svojstvenost prostora Općine;
- razvijanje ekološke poljoprivredne proizvodnje i razvijanje seoskog turizma (agroturizma);

Osnovni cilj upravljanja i kreiranja gospodarskog razvoja treba biti usmjeravanje razvoja prema gospodarskom, tehnološkom i ekološki optimalnom iskorištavanju ukupnih raspoloživih prirodnih i kadrovskih potencijala s ciljem poboljšanja standarda življenja. Sukladno tome, osnovne aktivnosti u planiranom gospodarskom razvitku trebaju se i dalje usmjeravati na:

- poljoprivredu - koja će se temeljiti na obilježjima proizvodnog prostora (osobito vrijedno obradivo poljoprivredno tlo koristit će se za ratarsku proizvodnju i stočarstvo, a prigorski dio za voćarstvo) i njegov bioekološki potencijal s ciljem proizvodnje zdrave hrane, a istovremeno, vezano za isto, potrebno je poticati razvoj obiteljskih gospodarstava u kojima bi bila s primarnom proizvodnjom povezana i prerada;
- industriju oslonjenu na razvoj malih i srednjih kapaciteta uz eliminaciju bilo koje vrste zagađivanja;
- uslužne djelatnosti i obrnštvo utemeljeno na stvaranju zona male privrede poduzetničkih "inkubatora", odnosno dalnjem razvijanju malog i srednjeg poduzetništva s prioritetom disperznog lociranja i u druga naselja općine Jakšić (osim samog općinskog središta), kako bi se zaustavila demografska erozija i depopulacija većine naselja;
- turizam, kroz valorizaciju kulturnih dobara i vrijednih dijelova prirode;

U odabiru i poticanju određenih gospodarskih aktivnosti u svakom slučaju treba protežirati one, koje su stručno utemeljene i dokazane bez obzira da li se radilo o radnim ili kapital intenzivnim djelatnostima, one koje koriste i unapređuju raspoložive prirodne resurse, nisu veliki energetski potrošači, te ne zahtjevaju veće količine sirovina i repromaterijala.

Istovremeno treba voditi računa o stvaranju potreba za radnim mjestima, koja se najvećim dijelom mogu popunjavati iz rezerve radne snage, dijelom doškolovanjem ili prekavalifikacijom.

Razvoj djelatnosti obrazovanja, športa, kulture i zdravstva treba planirati sukladno s ukupnim gospodarskim razvitkom.

U svim mjerama i programima potrebno je voditi računa o specifičnosti života i privređivanja na ovakvim prostorima, unaprijediti povezanost sa širim prostorom.

2.2.3. Razvoj naselja, društvene, prometne i komunalne infrastrukture

2.2.3.1. Naselja

Osnovni ciljevi vezani za razvoj naselja definirani su u PPP-SŽ i oni su sljedeći:

- poticanje održivog razvoja naselja koji podrazumijeva daljnji razvitak gradova, ali isto tako i seoskih naselja koja su u dosadašnjem razvoju bila zapostavljena;
- poticanje razvoja i urbanizacije većih naselja i središta jedinica lokalne samouprave da poprime urbana obilježja manjih gradova, nadopunjajući i stvarajući skladnu polifunkcionalnu strukturu gradova i žarišta razvijaka, kako bi se u praksi uspostavio ravnomerniji razvitak područja Županije;
- poticanje policentričnog razvitka, tj. razvitka središnjih naselja, sukladno teritorijalnom ustrojstvu Županije i sustava naselja Države, investicijskom politikom i decentralizacijom gospodarskih struktura, koja se temelji, pored prethodno osiguranih prostornih preduvjeta, na izgradnji kvalitetnog prometnog, vodoopskrbnog i energetskog sustava, u onom opsegu koji će omogućiti planirani razvitak gradova i ostalih važnih naselja, osobito u gospodarski nedovoljno razvijenim područjima;

- stalno razvijati stambene, radne, uslužne i rekreacijske funkcije u naseljima, a njihovom opremljenosti prometnom i komunalnom infrastrukturom povoljno utjecati na daljnje pozitivne demografske prilike i tijekove i na cijelokupni razvitak ovog područja;
- postupno i selektivno revitaliziranje problemskih ruralnih područja (svako naselje treba imati pitku vodu, prikladan sustav odvodnje, električnu struju, mogućnost telefonske linije, te priključak na lokalnu prometnu mrežu, a kad se stvore uvjeti i plin uz maksimalno očuvanje karakterističnih prirodne vrijednosti, krajolika, strukture građenja tradicionalne materijale i oblike), ciljem da se kroz aktivnu politiku uređenja seoskih naselja poveća stambeni i komunalni standard za onaj dio populacije koji će korištenjem prirodnih mogućnosti i svojih radnih potencijala doprinijeti razvitu i prosperitetu tih prostora;
- revitalizacija i ublažavanje depopulacijskih procesa u depopulacijskim područjima;
- optimalno korištenje prostora i povećanje gustoće naseljenosti, zaštita, očuvanje te obnova prirodne i graditeljske baštine unutar naselja kao i očuvanje povijesne matrice naselja.

Prema popisu stanovništva iz 2001. godine, na području općine Jakšić se nalazilo 10 naselja, a prema planiranom sustavu središnjih naselja u Požeško - slavonskoj županiji općina Jakšić, kao općinsko središte, ima razvojnu tendenciju inicijalnog razvojnog središta.

Budući trend razvoja naselja na području općine Jakšić u neposrednoj je vezi sa demografskim potencijalom i ići će u smjeru održivog razvoja naselja i njihovog ekipiranja potrebnim sadržajima.

Stanovanje i stanovi

Stanovanje je osnovna funkcija naselja i najveći je korisnik građevinskog područja. Osnovnu komponentu sustava stanovanja čine stanovi, kojih je na području općine Jakšića prema popisu iz 2001. godine bilo 1.312, ukupne površine 106.703 m², što iznosi cca 24,05 m² po stanovniku. Od ukupnog broja stanova, njih 1.309 ili 99,77% su stanovi za stalno stanovanje, od kojih je 1.154 stanova (88,16 %) nastanjen.

Prosječna površina stana je iznosila cca 81 m², što ukazuje na dominantnu zastupljenost tradicionalnog načina stanovanja u obiteljskim kućama. Odnos broja stanova za stalno stanovanje i broja privatnih kućanstava pokazuje da broj stanova nadmašuje broj kućanstava za cca 23 %.

U stambenom fondu stanovi koji se, na području općine Jakšić koriste povremeno (stanovi za odmor i stanovi koji se koriste u vrijeme sezonskih radova u poljoprivredi) zastupljeni su sa cca 0,23% (3 stana koji se koriste povremeno u vrijeme sezonskih radova u poljoprivredi). Prosječna površina stana za povremeno korištenje je nešto manja od stanova za stalno stanovanje i iznosi cca 77 m².

Tablica 2.

Stambeni fond općine Jakšić								
ukupni broj stanova	stanovi za stalno stanovanje					stanovi koji se koriste povremeno		
	broj stanova za stalno stanovanje	prosječna površina stana (m ²)	prosječna površina stana po stanovniku (m ²)	odnos broja stanova za stalno stanovanje i broja privatnih kućanstava	udio stanova za stalno stanovanje u ukupnom broju stanova	za odmor	u vrijeme sezonskih radova u poljoprivredi	prosječna površina stana koji se koristi povremeno (m ²)
1.312	1.309	81,33	24,00	1,23	99,77	-	3	76,67

2.2.3.2. Društvena infrastruktura

Društvene i gospodarske uslužne djelatnosti, odnosno središnje uslužne funkcije, usmjerene su prema njezinim korisnicima, odnosno prema podizanju kvalitete života stanovnika i pojedinih samostalnih naselja u njihovom utjecajnom i gravitacijskom području. Stoga, imajući u vidu postojeće stanje u prostoru i prije utvrđene ciljeve razvijanja naselja, osnovni ciljevi razvijanja društvene infrastrukture na području općine Jakšić su:

- ravnomjerniji razvitak i razmještaj sadržaja društvene infrastrukture na području cijele Općine;
- uspostavljanje (što potpunije) cjelokupnog ustroja lokalne samouprave i uprave, sukladno zakonima i teritorijalnom ustrojstvu, na općinskoj i mjesnoj razini i na način osiguranja potrebnih prostornih uvjeta;
- planiranje što optimalnije mreže građevina predškolskog odgoja, osnovnoškolskog obrazovanja, športa i rekreacije, zdravstva i socijalne skrbi;
- poticanje razvoja odgovarajuće mreže institucija, odnosno objekata, u svrhu ostvarivanja strateškog cilja za podizanjem opće naobrazbe i kulturne razine stanovništva, te kulturnog, umjetničkog, intelektualnog, tehničkog i drugog stvaralaštva (npr. objekti bivših društvenih domova koje bi trebalo obnoviti i rekonstruirati u građevine polivalentne namjene-dvorana prostorije kulturno-umjetničkih društava, narodne knjižnice);
- osigurati prostor u pojedinim naseljima, u skladu s potrebama stanovništva, za djelovanje raznih udruga građana;
- stvaranje odgovarajućih prostornih preduvjeta, na razinama prostornih planova niže razine, da vjerske zajednice (koje su jednake pred zakonom i odvojene od države, te koje će slobodno uspostaviti svoje ustrojstvo) mogu obavljati vjerske obrede, osnovati škole, učilišta, druge zavode, te socijalne i dobrovorne ustanove;
- brinuti se za zaštitu kulturne i prirodne baštine i okoliša na cijelom području općine Jakšić;
- osiguranje prostora za zdravstvene djelatnosti na državnom, županijskom i općinskom, vlasništvu, te za važnije specijalne ustanove u privatnom vlasništvu;
- uskladiti mrežu ljekarni sa zakonskim normativima;
- poticanje razvoja športskih aktivnosti, rekreacije, zabave i odmora osiguranjem prostora za sve uzraste stanovništva te sustavnim planiranjem kojim treba biti obuhvaćena djelatnost športskih udruga i saveza, organiziranje i održavanje športskih natjecanja i priredbi, obavljanje stručnih poslova u športu, te izgradnja i održavanje športskih objekata i drugih sadržaja i nekretnina.

2.2.3.3. Prometna infrastruktura

Na nivou Općine ciljevi planiranog razvoja prometnog sustava su sljedeći:

a) Cestovni promet

- uređenje, rekonstrukcija i modernizacija lokalnih, kao i svih nekategoriziranih cesta koje su u funkciji pristupa izgrađenim zonama, te korigiranje prometno tehničkih elemenata s namjerom poboljšanja sigurnosti prometa;
- izgradnja i rekonstrukcija parkirališnih prostora u svim naseljima Općine uz sve stambene građevine, građevine javne i društvene te poslovne i proizvodne namjene
- rješenje problema parkiranja teretnih vozila;
- uređenje postojećih uličnih profila izgradnjom pješačkih staza, te hortikulturnim uređenjem zelenih površina;
- uređenje autobusnih stajališta (ugibališta, nadstrešnica i ostale urbane opreme) prioritetno uz trase glavnih cestovnih pravaca;

b) Željeznički promet

- sanacija i rekonstrukcija postojeće željezničke pruge II reda – II 208 Pleternica (II 207) – Velika, kao i popratnih građevinskih objekata unutar postojećeg prometnog koridora, a sukladno planiranom razvoju željezničkog prometa (u skladu sa programima razvoja Hrvatskih željeznica);
- prioritetno, izvršiti modernizaciju i opremanje suvremenom opremom i signalizacijom svih cestovno-željezničkih prijelaza, posebno u naseljima;

c) Poštanski promet i telekomunikacije

- uvrštanje u plan razvoja HP investicijsko održavanje poslovnih prostora PU u skladu s budućim potrebama;
- povećanje kapaciteta kako nepokretne tako i pokretne telekomunikacije mreže, tako da se osigura dovoljan broj telefonskih priključaka svim kategorijama korisnika, kao i najveći mogući broj spojnih veza, a prema planiranom povećanju broja korisnika i uvođenje novih usluga;
- izgradnja mjesne mreže sustavom minikanalizacije ili TK kabelima položenim izravno u rov, te smještanje novih antena na postojeće antenske stupove i na krovne prihvate na postojećim zbog racionalnog korištenja prostora;

Ciljevi prostornog razvoja općinskog značaja identični su onim od županijskog značaja koji se temelje na srednjoročnom i dugoročnom planu razvoja telekomunikacija.

2.2.3.4. Energetska infrastruktura

a) Elektroenergetika

Ciljevi razvoja elektroenergetske mreže općinskog značaja identični su ciljevima županijskog značaja zbog uzajamne povezanosti te uključuju dogradnju distribucijskog elektroenergetskog sustava u skladu s nastalim potrebama.

Ciljevi razvoja distribucijske elektroenergetske mreže obuhvaćaju sve distribucijske naponske razine ovisno o lokalnim potrebama i stanju mreže, dakle: dogradnju, obnavljanje i rekonstrukciju. Pri tome treba distribucijsku mrežu izgrađivati podzemnim kabelskim vodovima unutar građevinskog područja naselja i kontaktnim područjima, a iste izvoditi po najvišim tehničkim, ekonomskim i ekološkim kriterijima.

b) Plinoopskrba

Osnovni ciljevi razvoja plinifikacije općinskog značaja identični su ciljevima županijskog značaja uz naglasak na povećanje potrošnje i poboljšanje opskrbe plinom kao ekonomski i ekološki prihvatljivog energenta u odnosu na druge energente te ga nastojati pretvoriti u glavni emergent široke potrošnje, uz praćenje pouzdanosti i sigurnosti postojećih instalacija.

2.2.3.5. Vodno gospodarstvo

Osnovni ciljevi vodnogospodarskog razvoja općinskog značaja uz ciljeve županijskog značaja su:

- proširenje javnog vodoopskrbnog sustava na sva naselja Općine, odnosno opskrba svakog stanovnika kao i drugih korisnika dovoljnim količinama kvalitetne vode;
- izgradnja javnog sustava odvodnje i pročišćavanja otpadnih voda na području svih naselja Općine te na taj način kontrolirano odvođenje prikupljene otpadne vode do uređaja za pročišćavanje prije konačnog upuštanja u okoliš;
- prioritetno rekonstruirati dijelove postojeće kanalizacije na problematičnim mjestima;
- izgradnja višenamjenskih mikroakumulacija poradi, kako povećanja stupnja sigurnosti obrane od poplava (zaštita od štetnog djelovanja voda) nizinskog dijela područja

Općine, tako i navodnjavanja poljoprivrednih površina nizvodno od akumulacija, te druge tehnoloških potreba, korištenja akumulacijskog prostora za uzgoj ribe, sport i rekreaciju, sportski ribolov i dr.

- stabilizirati korita vodotoka izgradnjom zaštitnih nasipa i odvodne kanalske mreže na ugroženim dijelovima;
- smanjiti količinu odnešenog (erodiranog) materijala i njegovo taloženje u nižim dionicama vodotoka;
- smanjiti pad i brzinu voda biološkim ili građevinskim mjerama.

2.2.3.6. Gospodarenje s otpadom

Osnovni ciljevi su:

- utvrditi strategiju provođenja mjera zbrinjavanja komunalnog otpada na nivou Općine uvažavajući dugoročne principe zaštite okoliša i suvremenog gospodarenja otpadom;
- organizirati prikupljanje odvojenog komunalnog otpada po vrsti (staklo, papir, istrošene baterije, limena ambalaža i sl.) na jednoj ili više lokacija te urediti reciklažno dvorište na kojem bi se odlagale ostale vrste otpada (krupni otpad, metalni otpad, otpadna ulja, kiseline i sl.), a sukladno planu gospodarenja otpadom;
- sanirati "divlja" odlagališta.

2.2.4. Zaštita krajobraznih i prirodnih vrijednosti i kulturno-povijesnih cjelina

Osnovni cilj vezan za zaštitu krajobraznih i prirodnih vrijednosti i kulturno-povijesnih cjelina, s naglaskom na sveobuhvatnom i održivom prostornom razvoju, je primjeren način uređenja, korištenja, održavanja, obnove, promicanja i gospodarenja prirodnim i kulturnim dobrima kroz različito stupnjevanu zaštitu i njeno optimalno uključivanje u razvojne programe, čime se postiže napredak i razvoj (posebice na području turizma i rekreacije), a samim time podiže i kvaliteta življenja. Zamisao očuvanja prirodnih, krajobraznih i kulturno-povijesnih (graditeljskih) vrijednosti polazi od pretpostavke sveobuhvatne (cjelovite, integralne) zaštite. Iako se zaštita provodi po posebnim (različitim) zakonima, prostorni plan je prilika za sveobuhvatno sagledavanje i cjelovitu zaštitu.

Promjena odnosa prema prirodnim resursima (vrijedne prirodne cjeline, poljoprivredne i šumske površine, pitka voda itd.) je nužna i postala je osnovni postulat u najnovijoj generaciji dokumenata prostornog uređenja. Ciljevi zaštite krajobraznih i prirodnih vrijednosti i posebnosti te graditeljske baštine su:

- zaštita vrijednog poljoprivrednog i šumskog zemljišta;
- zaštita prirodne i graditeljske baštine, uz njihovo integriranje u razvojne programe;
- proširenje zaštite na vrijedne dijelove prirode;
- integriranje zaštićenih dijelova prirode i kulturno-povijesnog nasljeđa u turističku ponudu;
- saniranje neprimjerenih zahvata na zaštićenim dijelovima prirode.

Povijesne cjeline i ambijenti, kao i pojedinačne građevine sa spomeničkim obilježjima, zajedno sa svojim okolišem, moraju biti na kvalitetan način sukladno njihovim arhitektonskim, etnološkim i povijesnim karakteristikama uključenim u daljnji razvoj. To prije svega podrazumjeva:

- zadržavanje i očuvanje prostornih odnosa definiranih tijekom povijesti koji se manifestiraju u cjelovitoj slici prostora kao kulturnog krajolika;
- očuvanje prostorne homogenosti naselja, prvenstveno njegovog volumena, okruženog područjima kultiviranog krajolika;
- očuvanje povijesnog nasebinskog ustroja, parcelacije i tradicijske arhitekture;

- oživljavanje povijesnih oblika naseljenosti;
- očuvati seoske krajolike i omogućiti razvitak sela uz oživljavanje seoskog gospodarstva, biopoljodjelstva, šumarstva, obrtništva, rukotvorskih vještina, turizma, te poticanje seoskog stanovanja kao mogućnost izbora;
- očuvati sliku naselja i kultiviranog krajolika, a građevna područja odrediti na način da se očuvaju oblikovne (morphološke) i ustrojbene (strukturne) značajke graditeljske baštine;
- očuvanje i obnovu tradicijske arhitekture, stambene i gospodarske kao i svih povijesnih arhitektonskih građevina spomeničkih svojstava, kao nositelja prepoznatljivosti prostora;
- očuvanje povijesne slike prostora i karakterističnih vizura;
- očuvanje njegovih prirodnih i tradicionalnih funkcija i sadržaja, poljoprivrednih kultura i tradicionalnog načina obrade zemljišta;
- očuvanje i zadržavanje karakterističnih toponima, naziva naselja, brežuljaka, potoka, od kojih neki imaju povijesno (arheološko) i simboličko značenje;
- očuvanje i obnovu svih građevina i sklopova s kulturno-povijesnim obilježjima;
- istraživanje i prezentaciju arheoloških nalaza i mjesta.

Zaštita krajobraznih vrijednosti

Težište zaštite krajobraznih vrijednosti je na integralnom vrednovanju prostora kao kulturnog krajobraza. Unutar kulturnog krajobraza definiraju se mikroregionalne cjeline na temelju slijedećih parametara:

- prirodnih i zemljopisnih karakteristika;
- reljefnih obilježja;
- vrste, tipa i oblika naselja;
- tipologije tradicijske arhitekture;
- karakterističnih arhitektonskih obilježja i detalja.

Svrha definiranja krajobraznih regija je na prepoznavanju, njegovanju i unapredenu specificnosti i regionalnih raznolikosti. To podrazumijeva:

- čuvanje prostornih i pejzažnih vrijednosti;
- planiranje gospodarskih djelatnosti koje imaju tradiciju na određenom prostoru;
- organiziranje građevinskih područja i arhitektonskih oblika u suglasju s karakteristikama regije.

U vrijednim prirodnim prostorima planiranje novih prometnih koridora treba uvažiti prostorne i morfološke značajke terena. Dalekovodi i ostali infrastrukturni koridori ne smiju se voditi trasama kojima bi došlo do većih prosjeka šuma.

Zaštita prirodnih vrijednosti i posebnosti

Cilj zaštite prirodnih vrijednosti i posebnosti je uspostava cjelovite zaštite te postupno povećanje udjela ukupno zaštićenih površina zaštitom novih predjela. Prirodni krajobraz treba sačuvati, osigurati prirodnu raznolikost i zaštititi biotički potencijal, naročito onaj koji je osobnost područja. Niti jedna djelatnost ne smije trajno poremetiti prirodne režime krajobraza, a tamo gdje je oštećen treba izvršiti sanaciju. Posebno je važno odrediti uvjete korištenja i zaštite prostora u kontaktnim zonama uz zaštićena područja prirode s ciljem sprječavanja negativnih mogućih utjecaja na zaštićena područja.

Na području općine Jakšić nema registriranih zaštićenih dijelova prirode niti u jednoj kategoriji zaštite koju predviđa Zakon o zaštiti prirode (NN 70/05).

Temeljem Zakona o šumama i Pravilnikom o uređenju šuma, evidentirana je za zaštitu, šuma unutar predjela "Eminovački lug", kao šuma s posebnom namjenom za odmor i rekreaciju, a istovremeno je zaštićena i sustavom prostorno planskih mjera Prostornog plana Požeško-slavonske županije. Navedeno područje potrebno je predvidjeti za zaštitu temeljem Zakona o šumama, a do pokretanja i provođenja postupka, te konačnog stavljanja pod zaštitu, sukladno navedenom Zakonu, štiti i sustavom prostorno planskih mjera PPUO Jakšić.

Zaštita kulturno - povijesnih cjelina

Jedno od temeljnih načela na kojem se zasniva suvremena teorija zaštite kulturne baštine je spoznaja da je arhitektonski spomenik, bilo koje vrste i značenja, nedjeljivo povezan s okolinom, a time i širim regionalnim prostorom. Jedna od osnovnih zadaća zaštite kulturne baštine, osim zaštite i očuvanja fizičke strukture arhitektonskog spomenika, je težnja da se sprijeći devastacija neposrednog prostora, kako bi on očuvao svoje autentično okruženje, a time i svoje prostorne vrijednosti i značenje. Na navedenim je principima definiran i novi segment zaštite kulturne baštine, a to je pojam kulturno-povijesnih cjelina. Smatrajući da kulturno i prirodno nasljeđe predstavlja harmoničnu cjelinu, čiji su elementi nedjeljivi, nametnula se potreba integralnog pristupa analizi i vrednovanju prostora.

Načela zaštite kulturne baštine su sljedeća:

- kulturna i prirodna baština predstavlja temelj identiteta i dokaz kontinuiteta sredine, te je treba zaštititi od devastacije i degradacije;
- osim pojedinačnih gradevina, kulturnu baštinu čini i prostorna baština, bilo da je rezultat ljudskog djelovanja kroz povijest, ili je djelo prirode i čovjeka;
- kulturnu baštinu osim reprezentativnih gradevina čine i skromna ostvarenja tradicijske gradnje;
- u cilju cjelovite zaštite kulturne i prirodne baštine potrebno je uvoditi poticajne mjere za zaštitu ruralne graditeljske baštine;
- potrebno je naročito inzistirati na primjeni suvremenog pristupa arheološkoj znanosti koja uključuje neposrednu suradnju prostornih planera i arheologa.

2.3. CILJEVI PROSTORNOG UREĐENJA NASELJA NA PODRUČJU OPĆINE JAKŠIĆ

2.3.1. Racionalno korištenje i zaštita prostora

Racionalno korištenje i zaštita prostora vezano je uz učinkovitu funkcionalnu organizaciju naselja i veličinu prostora koji je obuhvaćen granicama građevinskih područja. Na temelju sagledavanja stanja u prostoru postojećih naselja, utvrđuju se sljedeći ciljevi:

- sprječavanje svakog dalnjeg neopravdanog širenja građevinskog područja naselja;
- racionalno i optimalno korištenje postojećih građevinskih područja;
- izuzimanje površina neprimjerenih za izgradnju iz građevinskih zona (kao što su poljoprivredno, šumsko zemljište i sl.), a ako je potrebno, za proširenje predložiti zamjensko zemljište u svrhu kompaktnije i racionalnije gradnje;
- smanjivanje građevinskih područja naselja na dimenzije primjerene potrebama na osnovu prethodnih provjera na terenu;
- novu gradnju, stambenu ili neku drugu, prioritetno provoditi na dijelovima postojećih građevinskih područja koji su već opremljeni infrastrukturom, te na nedovoljno ili neracionalno izgrađenim dijelovima naselja kroz interpolaciju, dogradnju i nadogradnju;

- objektivno sagledavanje potreba za prostorom za svako naselje uz uvažavanje postojećih i procijenjenih demografskih procesa, procjenu gospodarskih potencijala i potreba te drugih obilježja ili posebnosti značajnih za dotično naselje;
- sprječavanje te radikalno sankcioniranje i suzbijanje neplanske (bespravne) izgradnje u obodnim dijelovima naselja i u područjima udaljenijim od postojećih naselja, a posebno na brdskim predjelima (vikendice, stambeni objekti te manje građevine do 25 m² (klijeti, spremišta za voće, izgrađeni na usitnjrenom posjedu), jer su gospodarski neisplative, vizualno degradiraju prostor (neprimjerena gradnja i gradnja na vrijednim lokacijama), a njena iskoristivost (vremenski i funkcionalno) je slaba;
- precizno inventariziranje postojeće infrastrukture (prometnice, telekomunikacije, energetska mreža, vodovod, odvodnja), kao i provođenje procjene potrebnih (poželjnih) infrastrukturnih zahvata, radi poboljšanja kvalitete i standarda življenja, a na način da se prioritetno ispita mogućnost korištenja postojećih koridora i izbjegne zauzimanje novih površina posebice vrijednih resursa (šumskih i poljoprivrednih);
- stvaranje uvjeta za razvitak gospodarstva na načelima racionalnog odnosa prema prostoru, što znači da gospodarske djelatnosti prioritetno treba locirati u već formiranim gospodarskim zonama, naravno uz moguća proširenja, i tamo gdje to omogućava infrastruktura;
- unapređenje postojećih djelatnosti koje po kriterijima zaštite okoliša ne odgovaraju prostoru u kojem su locirane. Njihovu uspostavu diktira razina prihvatljivosti u prostoru, a u slučaju odstupanja, treba planirati izmještanje, što znači da se u takvim slučajevima ne mogu planirati ni proširenja postojećih lokacija;
- realno procjenjivanje finansijskih mogućnosti pripreme i uređenja građevinskog zemljišta (lokalni proračun, sufincanciranje iz drugih izvora) kako bi se uravnotežili programi želja i potreba sa stvarnim mogućnostima;
- valorizacija kvalitete prostora i okoliša s ciljem zaštite i očuvanja temeljnih resursa (šume, poljoprivredni prostori, vode i dr.), i njihove prostorne kompozicije u širem i užem okruženju.

2.3.2. Utvrđivanje građevinskih područja naselja

Na osnovi preporuka za oblikovanje građevinskih područja i ciljeva za racionalno korištenje i zaštitu prostora u naseljima iz PPP-SŽ, te analize i ocjene postojećih građevinskih područja, utvrđeni su sljedeći ciljevi za definiranje planiranih građevinskih područja u općini Jakšić:

- racionalno i optimalno koristiti postojeća građevinska područja;
- preispitati i iskoristiti sve mogućnosti preoblikovanja postojećih građevinskih područja;
- objektivno sagledati potrebu za prostorom za svako naselje uz uvažavanje kretanja postojećih i procjene budućih demografskih procesa, procjenu gospodarskih potencijala i potreba, te drugih obilježja ili posebnosti svakog naselja;
- vrednovati kvalitete prostora i okoliša s ciljem očuvanja temeljnih resursa (šume, poljoprivredni prostor, vode i dr.);
- prioritetno koristiti za izgradnju dijelove postojećih građevinskih područja koji su već opremljeni komunalnom infrastrukturom;
- planirati prostore za budući prostorni razvoj naselja na način da se ukine dio dosadašnjeg građevinskog područja koji se pokazao neiskoristivim;
- spriječiti linerani rast naselja duž županijskih i državnih cesta, te poticati rast naselja po dubini prostora;
- obuhvatiti granicama građevinskog područja - područja gospodarskih zona: "Jakšić", "Cerovac I", "Cerovac II", „Kamenjača“ i „Mađarija“ te područje turističko - rekreativske zone "Eminovački lug".

2.3.3. Unapređenje uređenja naselja i komunalne infrastrukture

U sastavu naselja cilj je postići dobro strukturiran policentričan sustav, a uređenje prostora naselja treba planirati i provoditi na temelju utvrđenih prostornih mogućnosti i optimalnog iskorištenja prostora uz osiguranje prostora javne namjene i opremanja infrastrukturom. U smislu uređenja naselja osnovni ciljevi su:

- razvijanje i urbaniziranje općinskog središta da bi ono postalo nositelj razvoja područja Općine;
- voditi aktivnu politiku uređenja naselja povećanjem stambenih, komunalnih i drugih standarda;
- obnova sadržaja i funkcija kao nužnog preduvjeta za uspostavljanje života na određenom području;
- osiguranje prostornih uvjeta za intenzivniju izgradnju djelatnosti koje mogu potaknuti razvoj;
- planiranje gospodarskih zona u područjima koja je moguće kvalitetno opremiti prometnicama i komunalnom infrastrukturom;
- prilagođavanje nove izgradnje morfologiji vrijednih naselja i očuvanje njihove morfologije;
- usmjeravati novu stambenu i drugu gradnju u nedovoljno izgrađene dijelove naselja te u prostorne cjeline naselja već opremljene komunalnom infrastrukturom;
- osigurati prostorne preduvjete za gradnju s racionalnim gustoćama naseljanosti primjerenim naselju;
- uravnotežen razmjestaj i veličina pojedinih namjena unutar naselja i izbjegavanje konfliktnih situacija vezanih uz neadekvatan odnos pojedinih gospodarskih i javnih sadržaja prema stanovanju;
- uređenje zelenih i rekreacijskih površina naselja, kao i pješačkih staza odvojeno od kolnika glavnih državnih i županijskih cesta u naseljima kroz koja prolaze te prometnice, uz posebnu pažnju;
- obnova graditeljske i prirodne baštine u okvirima svakog pojedinog naselja.

PPP-SŽ za gradska i općinska središta, u koje se ubraja i Jakšić, planira se naročito:

- revitalizacija i infrastruktorna rekonstrukcija,
- uspostavljanje kvalitetnijih uvjeta života i
- osposobljavanje za cijelovitu ulogu lokalnih središta.

Temeljni ciljevi razvitka komunalne infrastrukture na području općine Jakšić su:

- komunalnu infrastrukturu u naseljima prilagođavati potrebama, vodeći pritom stimulativne mјere podsticanja interesa za izgradnjom u zonama koje su u prioritetu prema razvojnim planovima pojedinih naselja
- stimulirati ulaganja u proizvodne pogone s novim zapošljavanjem u područjima sa već izgrađenom infrastrukturom
- modernizacija i izgradnja sustava cestovne mreže i komunalne infrastrukture prema najvišim tehnološkim, ekonomskim i ekološkim kriterijima, koji na lokalnoj razini trebaju učinkovito pratiti gospodarski razvitak
 - osiguranje kvalitetnog cestovnog pristupa svim naseljima, osobito u razvoju lokalne mreže kategoriziranih i nekategoriziranih puteva, što predviđa izgradnju moderniziranog kolnika s prometno-tehnološkim karakteristikama koje će zadovoljiti očekivani intenzitet prometa;
 - osiguranje kvalitetne veze općinskog centra sa svim naseljima unutar Općine;
 - dogradnja telekomunikacijske mreže unutar građevinskog područja naselja Općine;
 - u skladu s porastom potreba, što uključuje i građevine pokretne telekomunikacije (bazne postaje);
 - opskrba svih stanovnika i ostalih korisnika vodom;

- održanje kvalitete pitke vode uspostavljanjem učinkovitog sustava zaštite voda od zagađenja kao i provođenjem mjera zaštite;
- pokrivenost naselja sustavima odvodnje i napuštanje danas prisutnog principa ispuštanja otpadnih voda u podzemlje ili vodotoke, a s obzirom na znatna sredstva potrebna za odvodne sustave, razvoj mora biti primjeren zagađenjima i materijalnim mogućnostima;
- kontrola i po potrebi čišćenje industrijskih i drugih zagađenih voda;
- izdvajanje štetnih tvari iz tehnoloških otpadnih voda koje mogu izazvati oštećenja na kanalizacijskom sustavu, uslijed agresivnog sastava;
- uspostavljanje sustava zaštite voda na nivou gospodarskih subjekata i gospodarstva u cjelini s naglaskom na djelatnosti i naselja koja se nalaze unutar postojećih i potencijalnih budućih vodocrpilišnih zona, te u njihovom rubnom području;
- održavanje i po potrebi rekonstrukcija postojećih mjesnih (lokalnih) plinovoda te povećanje potrošnje i poboljšanje opskrbe plinom;
- rekonstrukcije i dogradnje distribucijske elektroenergetske mreže na 10 (20) kV naponskoj razini, radi zadovoljavanja propisanih standarda o isporuci električne energije i osiguranju potrebnih količina električne energije za razvoj;
- izgradnja javne rasvjete u svim ulicama naselja
- racionalizacija sustava komunalne infrastrukture na lokalnoj razini;
- na najmanju moguću mjeru smanjiti nepovoljne utjecaje komunalne infrastrukture na okoliš;
- svi gospodarski pogoni moraju imati izведен kvalitetan sustav odvodnje otpadnih voda, a po mogućnosti i njihovog pročišćavanja, te koristiti tehnologiju koja će sprječavati nepoželjne utjecaje na okoliš;
- razvijanje ostalih infrastrukturnih sadržaja koji na lokalnoj razini trebaju učinkovito pratiti gospodarski razvitak;
- sustavno rješavanje problematike zbrinjavanja otpada adekvatno broju stanovnika i strukturi naselja te procjeni količine otpada.